

Stanisław Suchodolski

Błonie, pow. Pruszków. Stanowisko 2 - kolegiata

Informator Archeologiczny : badania 5, 160-161

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Poza materiałem budowlanym w wypełnisku budynku odkryto duże ilości ceramiki XIII-wiecznej, kości zwierzęcych, krzesiwo ogniwo, igłę, szpadę srebrną /?/, 4 noże, dźwignię, gwóźdź, 3 groty bełtów knysz. Poza budynkiem, przy jego północno-wschodnim narożniku, na głębokości 2 m wypełniska w sztywnym piasku zalegała duża czaszka końska.

Na północ od wypełniska budynku, na arze 44, pod warstwą XIII-wieczną odsłonięto duże palenisko o rzucie owalnym, ze znaczną ilością ceramiki. Najmłodszą ceramikę z paleniska można datować w przybliżeniu na koniec XI i początek XII w., najstarsze zaś sięgają VIII w.

BŁONIE, pow. Pruszków
Stanowisko 2 - kolegiata

Instytut Historii Kultury Materialnej PAN w Warszawie

Badania prowadzi dr hab. Stanisław Suchodolski.
Finansował WKE w Warszawie. Pierwszy sezon badań Wczesnośredniowieczny zespół, mabytki okresu wpływów rzymskich i nowożytny.

Prace stanowiły część zespołowych badań architektoniczno-archeologicznych nad XIII-wieczną kolegiatą ceglana w Błoniu /obecnie kościół parafialny p.w. św. Trójcy/. Badania architektoniczne prowadzi dr hab. Andrzej Tomaszewski.

Zakończono wykop o szerokości 1 m i długości 10 m przestopadły do nawy południowej kościoła, dochodzący do płotu ceglanoego. Stwierdzono istnienie pięciu podstawowych warstw kulturowych o łącznej grubości 1,9 - 2,7 m:

1. współczesna i nowożytna o grubości 0,7-0,8 m;
2. gruntu ceglanoego, z okresu późnego średniowiecza i czasów nowożytnych; grubość 10-50 cm;
3. brunatno-czarnej ziemi z kawałkami cegieł, zapewne z XIV w.; grubość 0,5 - 1,3 m;
4. intensywnie czarnej ziemi z domieszką kawałków cegieł; grubość 10-30 cm. Warstwa ta jest zapewne związana z posiemem budowy kościoła, tzn. pochodzi z połowy XIII w.;
5. szarego piasku zalegającego na calcu z nielicznymi ułamkami ceramiki wczesnośredniowiecznej i z późnego okresu wpływów rzymskich. Z warstwą tą zapewne łączą się występujące na calcu masy 4 jam o płaskich dnach i średnicy początkowej 40 cm, potem 25-30 cm, będących pozostałościami po wkopanych słupach.

Warstwy 2-4 w pobliżu kościoła były zakłócone przez 5 pochówków okresu między IV a XVIII w. bez jakiegokolwiek wyposażenia.

Reszek calca obniżał się w kierunku południowym o 0,5 m. Stopa fundamentowa muru występuje na głębokości 2,2 m od dzisiejszej powierzchni /chodnik wokół kościoła/. Fundament był utworzony z dwóch warstw kamieni narzutowych /spajanych zaprawą/ o łącznej grubości 80 cm. Pierwotnie fundament był zagłębiony 60-70 cm poniżej ówczesnej powierzchni.

BRONIEWICE, pow. Mogilno

patrz neolit

BRZOSTOWO NOWE, pow. Wyrzysk
Stanowisko 1

patrz okres lateński

CHMIELNO, pow. Kartusy

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadziła dr Barbara Lepówna. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Gdańsku. Pierwszy sezon badań. Grodzisko wczesnośrednio-wieczne /X-XIII w./.

Grodzisko położone jest na wąskim przesmyku między jeziorami Białym i Kłodne, w miejscu z natury obronnym. Stosunkowo dobrze zachowały się wały grodu oraz podgrodzia. Od strony jezior gród najprawdopodobniej nie był ufortyfikowany.

W odniesieniu do w. XIII spotykamy o Chmielnie kilka wzmianek w źródłach pisanych. W 1284 r. mowa jest o kasztalanii. W literaturze sakroszaniene jest przeswiadczenie o starej metryce grodu /w. VII/. Dotychczasowe badania sądu tego nie potwierdzają.

Wewnątrz grodu pod wałem założone wykop o wymiarach 3 x 5 m. Na głębokości 70-80 cm pod powierzchnią pojawił się kamienny fundament bliżej nieokreślonego obiektu o kształcie prostokąta lub kwadratu /długość ściany odkrytej w całości wynosi 3,40 m/, wnętrze natomiast jest okrągłe /promień wynosi 1,60 m/. Ustalenie charakteru tego obiektu umiarkowane jest od wyników dalszych badań. Nie wykluosony jest jego charakter produkcyjny.

Warstwa kulturowa dostarczyła dużej ilości ceramiki i kości zwierzęcych. Z ciekawszych zabytków wymienić należy: 2 oszki, 2 gliniane przędliki, część bursztynowego paciorka, 3 noże żelazne oraz fragment dwustronnego grzebienia keścianego. Z wytopem żelaza łączny należy 3 żuśle żelazne. Uzyskane również próbki polepy do badań archeomagnetycznych. Na tym etapie badań całość materiału pozwala ustalić chronologię grodziska na wieki X-XIII.